

ISBN 978 90 00 40072 0
ISBN 978 90 00 40172 7 (e-book)
NUR 283

© 2025 Van Goor
Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv

www.de-leukste-kinderboeken.com

Samenstelling: Stephanie Biesheuvel
Tekst: Katinka Polderman, Audrey Adelin, Barend Last, Marieke Nijkamp, Najiba Abdellaoui, Gershwin Bonevacía, Sanne Rooseboom, Buddy Tegenbosch, Milouska Meulens, Arend van Dam, Levina van Teunenbroek en Stephanie Biesheuvel
Illustraties: Sophie Pluim
Vormgeving: Marieke Oele

De vertaling van het lied 'The Twelve Days of Christmas' is gemaakt door Jan Rot en werd met toestemming overgenomen uit De twaalf dagen met Kerstmis van William Morris, in 2017 verschenen bij Christofoor Uitgeverij.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Over de twaalf dagen met Kerstmis

Heel vroeger hadden we twaalf extra nachten in het jaar. Nachten zonder naam die buiten de normale tijd vielen. Wanneer waren deze dagen en waarom kregen we ze cadeau?

In Noord-Europa woonden lang geleden volkeren die de maankalender volgden, met meestal twaalf volle maanden en driehonderdvierenvijftig dagen per jaar. Maar dat is *nét* niet genoeg om het jaar vol te maken, want de aarde draait nu eenmaal in driehonderdvijfenzestig dagen om de zon. Dus toen werden er als oplossing extra dagen aan het jaar vastgeplakt: de **Rooknachten** of de twaalf **Heilige Nachten**. Die dagen vielen aan het einde van het jaar, in de winter.

Deze bonusdagen gebruikte je vroeger om je huis te zuiveren van kwade geesten door kruiden te branden of wierook te gebruiken: met rook joeg je de geesten je huis uit. Net op tijd voor het nieuwe jaar! De Rooknachten werden overgenomen toen we eeuwen later overstapten op de

zonnekalender en kerst gingen vieren, en noemden we ze de **Twaalf Dagen met Kerstmis**. In Engeland groeiden deze dagen uit tot één lang kerstfeest en waren ze rond 1780 de basis voor het stapellied 'The Twelve Days of Christmas'. Het lied, dat gaat over een steeds grotere berg geschenken en prachtig in het Nederlands werd vertaald door Jan Rot, is inmiddels een van de bekendste kerstliedjes aller tijden.

Ook tegenwoordig nog zijn deze dagen magisch en vol inspiratie. Het is de tijd van het jaar waarin we samen feestvieren, kerstvakantie hebben en elkaar – net als in het lied – cadeautjes geven. Echter, het mooiste cadeau is niet ingepakt in geschenkpapier, maar is tijd doorbrengen met je geliefden door samen verhalen te vertellen of elkaar voor te lezen.

Veel leesplezier met de twaalf magische kerstverhalen in deze kerstbundel – en geniet van de tijd met jouw geliefden rond de twaalf dagen met Kerstmis!

Stephanie Biesheuvel, november 2025

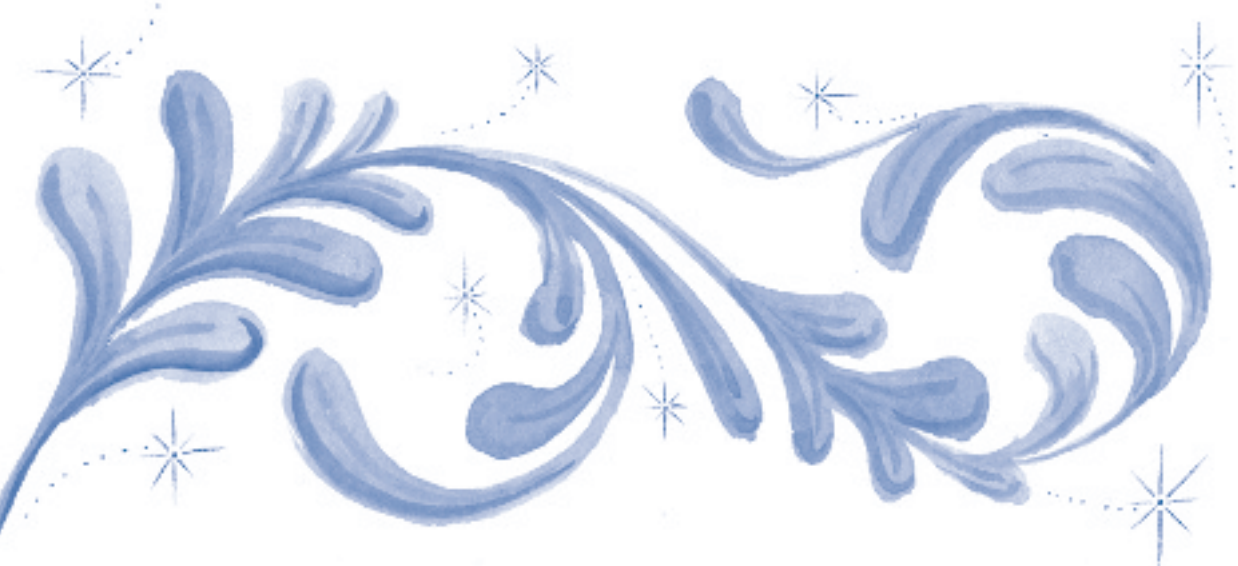
Inhoud

Een patrijs in een perenboom <i>door Katinka Polderman</i>	6
Twee tortels <i>door Audrey Adelin</i>	18
Drie toktoks <i>door Barend Last</i>	32
Vier tiereliërs <i>door Marieke Nijkamp</i>	48
Vijfmaal goud <i>door Najiba Abdellaoui</i>	66
Zes moederganzen <i>door Gershwyn Bonevacia</i>	82
Zeven zwoele zwanen <i>door Sanne Rooseboom</i>	94
Acht melkmeisjes <i>door Buddy Tegenbosch</i>	110
Negen ballerina's <i>door Milouska Meulens</i>	126
Tien hoge heren <i>door Arend van Dam</i>	142
Elf flierefluïters <i>door Levina van Teunenbroek</i>	152
Twaalf rommeltrommels <i>door Stephanie Biesheuvel</i>	168

Een patrijs in
een perenboom

Op dag één
deze Kerstmis gaf
lieveling aan mij...
een patrijs in
een perenboom

Door Katinka Polderman

n een smoezelige zijstraat van een zijstraat van een zijstraat van de Havenstraat stond een gebouw dat lang geleden imposant was geweest. Het houtsnijwerk van de grote deur was grijs geworden en de ooit fris perzikroze gevel zat vol grijze, schimmelige vegen.

De gure zeewind die dag en nacht door het havenstadje blies had de ramen bedekt met een groezelig laagje zout. Erachter hingen rafelige vitrages boven vensterbanken vol stof en dode insecten. In deze zijstraat van een zijstraat van een zijstraat leek het altijd te regenen: een dunne sluier motregen zorgde ervoor dat gras en mos als zeewier over de kasseien lagen. Nu en dan schoot er een verdwaalde krab over de groen uitgeslagen stenen.

Boven de deur hing een verweerd bordje vol meeuwen-

poep met onleesbare gouden krulletters en een afgebladderde patrijs in een perenboom. Toch heette het pension – want dat was het – **De Fazant in de Appelboom**.

‘Ach, fazant, patrijs, wat maakt het uit, als je er met hagel op schiet zijn ze allebei dood,’ zei mevrouw Gort, die er de leiding had. Of eigenlijk was het meer brullen wat ze deed. ‘Ongedierte, luchtratten!’ brieste ze verder, waarna ze met haar enorme hand plat op de receptiebalie ramde, zo hard dat de kamersleutels aan de spijkertjes achter haar rinkelden. Over de appelboom had ze het gelukkig verder niet.

Gort was een grote vrouw, in de lengte en in de breedte. Ze had een voorkeur voor stugge, donkere stoffen en droeg haar kleding altijd een maatje te klein. Ze leek daardoor op een reusachtige donkerblauwe achterdochtige worst.

Overal waar ze ging, werd ze gevolgd door haar hondje Tieftop. Tieftop was een smoezelig, zuur ruikend hondje dat in plaats van achterpootjes een tuigje had met wieltjes. Op een dag was Tieftop aan komen hompelen en om onbegrijpelijke redenen was hij dól op Gort. Hoe harder ze ‘**Tieftop!**’ snauwde, hoe dichter hij bij haar kwam zitten. Zelfs een harde schop maakte hem niks uit. Dus uiteindelijk had Tieftop een mandje en wieltjes gekregen en hoorde hij bij Gort.

Die wieltjes had Toon gemaakt, hij was de man van Gort. Toen **De Fazant in de Appelboom** nog De Patrijs in de Perenboom heette, was het van Toons vader geweest, en daarvoor van zijn opa, en zijn overopa, en zijn overoveropa.

Toon was zachtvaardig en beige: hij droeg altijd een beige broek, een beige blouse, beige sokken in beige schoenen, een beige jas met grote beige zakken, zelfs zijn haar was

beige. Aan de zij- en achterkant van zijn hoofd zat nog een rand haar, met bovenop een eiland van hoofd. Soms als er wat te vieren viel kamde hij daar een paar sprietten overheen, maar meestal liet hij het maar zo.

‘Stel je niet zo aan, het leven is geen modeshow,’ bitste Gort als ze hem met zijn kammetje in de weer zag, en eigenlijk had ze daar misschien ook wel een klein beetje gelijk in, dacht Toon dan terwijl hij zijn zakkammetje geschrokken weer opborg.

En dan was er nog Agnes. Agnes was een schuchter, zenuwachtig vrouwtje dat de was deed, kookte, de vloeren schrobde, boodschappen deed en zo’n vijftien tot twintig keer per dag door Gort werd afgesnauwd. Ze had grote bange ogen, een spits snoetje en slappe wangen die als twee flapjes langs haar kin naar beneden hingen en daarbij haar buitenste ooghoeken mee omlaagtrokken, waardoor ze eruitzag alsof ze smolt. De hele dag dribbelde ze in en om het pension, en achter de feiten aan.

Met zijn drieën bestierden zij dus het pension in een zijstraat van een zijstraat van de zijstraat van de Havenstraat. Dat kwam er vooral op neer dat Gort commandeerde en Toon en Agnes nerveus om haar heen drentelden.

In het pension kon iedereen terecht die nergens anders kon wonen. Dat klinkt heel nobel, alsof Gort zielige verschoppelingen wilde helpen, maar het ging haar vooral om het geld. Wie nergens anders heen kan, blijft namelijk. Al hangt het valse behang in rafels aan de schimmelige muren, al komt er troebel, lauw water uit de kraan (als er al iets uit komt), al zitten de traptreden los en vol gaten, al krijg je keiharde, grijze stukken brood als ontbijt. Want waar moet je anders heen als je geen papieren hebt en niet genoeg geld?

Er woonden een man met één been, een schoenpoetser, een paar stokoude mensen die geen familie hadden die voor hen kon zorgen, precies zo veel acrobaten als er in een menselijke piramide passen, een handvol weeskinderen die het verschrikkelijke weeshuis aan de andere kant van het stadje waren ontvlucht, een arme kunstenaar en drie aangespoelde matrozen.

Van de huur die al die verschoppelingen betaalden, hadden Gort en Toon riant kunnen leven. Ze hadden **De Fazant in de Appelboom** prachtig kunnen opknappen met gouden kranen en elke ochtend aardbeien bij het ontbijt kunnen serveren. Dat had allemaal gekund, ware het niet dat Gort bijna al het geld dat binnenkwam verstopte in een zak onder een luik in de vloer van haar kantoor. Behalve Tieftop en zij kwam daar nooit iemand. Als ze genoeg geld had gespaard zou ze de boot pakken naar de Bahama’s, waar het altijd lekker weer was, er niemand aan haar kop zeurde en ze de rest van haar leven in een hangmat kon liggen met een cocktail met een rietje en een parapluutje.

Alles was dus karig, kapot en versleten in pension **De Fazant in de Appelboom**. Het hele jaar, op twee dagen na. Met kerst werd er uitgekapt, met een groot feestmaal voor alle bewoners, want met kerst moet je goeddoen, had Gort geleerd. Wie dat niet deed was een slecht mens, en dat vond ze zichzelf zeker niet. Als zelfs de ergste dictators met kerst even stoppen met oorlogvoeren, dan kon Gort ook wel wat doen.

Nu het drie dagen voor Kerstmis was, waren de voorbereidingen in volle gang: Agnes stond in de stoffige, schemerige hal dennentakken aan de receptiebalie te hangen en Toon was in de weer met een scharrig boompje

dat hij elk jaar in de tuin moest uitgraven en met een slinger eromheen in een gebarsten pot naast de trap zette. Gort zat in haar kantoor het kerstmenu te bedenken. **Vooraf Waldorfsalade**, krabbelde ze op een stukje papier, **dan een paddenstoelenbouillon met croutons en kervel... en als hoofdgerecht de grootste, vetste en sappigste patrijs die er in heel het havenstadje te vinden was. Met vijgen en salie.**

‘En een schaal stoofpeertjes!’ riep ze. ‘O, Tieftop, wat zullen wij smullen!’

Ze stond op en opende het luik waar ze haar Bahamageld bewaarde. Nadat ze er een paar bankbiljetten uit had gepakt en het luik weer zorgvuldig vergrendeld had, ademde ze diep in en bulderde: **‘AAAAAAGNEEEEESSSS!’** Daarna hing ze het schilderijtje dat door het gebulder was gevallen terug en riep nog een keer.

De deur zwiepte open en daar stond Agnes, hijgend en met een dennentak in haar hand. Meteen tilde Tieftop zijn bovenlipje op en begon zacht te grommen vanonder het bureau.

‘Agnes!’ grauwde Gort, terwijl ze het briefje met het menu en een stapeltje bankbiljetten naar haar uitstak, ‘dit is het kerstmenu, dit is het geld. Regel het!’ Kloddertjes spuug vlogen uit haar mond op het bureau. ‘En let op: ik wil dat je terugkomt met de grootste, vetste patrijs die er in deze stad te vinden is.’

Agnes opende haar mond, maar voordat ze iets kon zeggen sloeg Gort zo hard op haar bureau dat Agnes’ hangwangetjes ervan heen en weer zwiepten.

‘Vort, aan de slag!’ bulderde Gort, en Agnes maakte dat ze wegkwam.

Wat Agnes had willen zeggen is dat patrijzen heel kleine

vogels zijn. Dat één patrijs bij lange na niet genoeg zou zijn voor alle bewoners van **De Fazant in de Appelboom**. Dat ze beter een kalkoen kon kopen, of twee. Maar Agnes kende Gort langer dan vandaag, dus ze zweeg, trok haar mantel aan, pakte haar boodschappentas en stapte de kou in.

Zelfs buiten leek het al zo kerstig als kon in de grauwe zijstraat: in plaats van motregen vielen er koude flatsen natte sneeuw, die als een grauwe pap over de kasseien lag, en de wind jaagde een stuk cadeaupapier met kerstboompjes erop door de straat. Onder de grijze wolken fladderden een paar meeuwen.

Agnes had besloten om bij de poelier informatie in te winnen. Wie weet hingen er zelfs een paar sappige patrijsjes achter zijn toonbank. Nerveus trippelde ze door de straten.

In de zijstraat van de Havenstraat was het druk. Een jongen met een stapel prachtig ingepakte dozen met glimmende strikken slalomde tussen de mensen in dikke jassen met grote tassen. Een meisje stond aan de hand van haar moeder voor de etalage van de patisserie, waarin een miniatuurstoomtreintje met echte stoom tussen de uitgestalde chocoladekerstmannen, bonbons en tulbanden met fondant reed.

Midden op het grote plein stond een enorme kerstboom met gekleurde lichtjes en een fonkelende piek. Ernaast stond een kerstkoortje te zingen van **‘de twaalf dagen met Kerstmis’**. Even verderop had een kerstbomenverkoper zijn stalletje opgebouwd. ‘Kerstbomén!’ schalde hij over het plein. ‘Mooie kerstbomén! Alle maten, groot en klein!’ Nu en dan werd zijn lokroep overstemd door een misthoorn van een schip dat vlak langs de stad voer, maar dan riep de verkoper gewoon door.